

ENTREVISTA

Entrevista amb Mn. Àngel Caldas

Joaquim González-Llanos¹

Entrevista amb Mn. Àngel Caldas (Cassà de la Selva, 1927) autor del llibre Retalls de memòria d'un capellà vell, Associació d'activitats culturals Galligans, Girona 2022, 221 pp.

P: Ens trobem a la residència Les Vetes a Salt, Girona. Estic amb Mn. Àngel Caldas, autor del llibre *Retalls de memòria d'un capellà vell*, i promotor d'aquesta residència, quan era rector de Salt, on va estar 38 anys. Diu que és vell, però a mi em sembla jove, si més no, per la seva agilitat mental i vital, però al llibre diu que és vell. Li ho dic.

R: Sí. Al llibre diu que el capellà és vell.

P: Al pròleg del llibre, fet per Mons. Joan Planellas, arquebisbe de Tarragona, a qui Mn. Caldas va donar classe al seminari, diu: “En aquestes pàgines hi trobareu això:

l'itinerari vital d'un home de Déu que ha entregat apassionadament la seva vida com a capellà, tot intentant obrir camins d'amor en el cor de les persones”. I veritablement un hi troba aquesta passió pel sacerdoci. Mn. Àngel, Si tornés a començar la seva vida, s'hauria fet capellà?

R: Jo he dit i escrit que sí. Reconec el que Déu ha fet per mi, i hi estic d'acord i ho tornaria a fer. No vull dir que sigui una qüestió d'entusiasme físic. No, vull dir, és de fidelitat a Déu. Déu ho ha volgut. El que estic cert és que ha volgut que fos capellà i el que estic cert és que si ho tornés a fer, doncs li demanaria la gràcia per correspondre molt bé a aquesta crida, que és un do de Déu.

P: Vostè decideix fer-se capellà a França quan viu amb el seu oncle capellà, Lluís, que residia allà.

R: Això és una cosa que és una anècdota que confirma el que he dit abans de la voluntat de Déu. És la Providència. Jo tenia cinc anys. Què hi anava a fer a França jo als cinc anys? Quan no hi estaven d'acord ni el pare ni la mare. El pare deia: sabrà francès, que era aleshores una espècie de mitjà de vida. Important! La mare deia: acabarà de capellà. I jo vaig anar a França i vaig estar a França com a casa. I perquè havia d'anar a França? perquè vaig anar

al seminari de Perpinyà? No va ser cap decisió meva. Jo hauria sigut un capellà francès normal, si no hagués sigut la guerra, Tot lliga perquè vaig anar al seminari sense ganes, vull dir, recordo que em preguntaven: què sents? Res. Jo sento que m'ha tocat a mi i prou

P: Recorda quan decideix seguir la vocació de capellà? En algun moment determinat?

R: Quan era petit volia ser capellà. Vaig entrar al seminari als deu anys i jo estava molt bé al seminari de Perpinyà i m'hi trobava molt bé. I em confessava amb un mossèn que després, quan ja tenia tretze i catorze anys o quinze anys, m'escrivia ell: Sempre he estat persuadit que Déu nostre Senyor em volia capellà. Ell m'ho deia. I llavors vaig marxar de Perpinyà. Vaig venir aquí a Barcelona. Vaig estudiar tot el que vaig poder. No vaig tenir cap oportunitat d'apartar-me. Semblava un seminari allà on vivia, perquè era una pensió de sales molt grans. I llavors vaig anar al seminari. Per què tot això? Jo no prenia cap decisió. Estaven preses.

P: Amb el pas del temps vostè ha fet als seus estudis eclesiàstics una tesi doctoral sobre el sacerdoci ministerial al bisbe Torras i Bages. I en aquesta tesi diu, entre altres coses, que Torras i Bages fuig de l'individualisme en el sacerdot. Ens podria explicar una mica més tot això?

R: Bé, jo recordo que em va dirigir la tesi el doctor de la Universitat de Navarra don José Orlandis. Me la va dirigir d'aquella manera perquè em va dir: fes això i espavila't. Però després les coses que vaig posar li van agradar molt, especialment aquestes idees diguem que eren com un cop de llum dintre de l'Església sobre la pastoral d'en Torras i Bages. I aleshores jo cito tres o quatre casos, potser els forço una mica, però vull dir, per mi era un avenç. I el que dic de la reunió de capellans això és literal: Cito en l'original castellà: *“Ojalá Dios nos hiciese merced de un varón apostólico que agrupase el clero en torno suyo y le infundiese un encendido espíritu no engendrado en las redacciones de los periódicos, ni nutrido en las menudeces de la política (...) sino aquel puro y celestial espíritu que adquieren las almas santas en su roce continuo con Dios”* (p. 164), I es refereix després a aquestes associacions. A mi, em sembla que aquestes inspiracions s'han fet realitat en la Societat Sacerdotal de la Santa Creu de sant Josepmaria Escrivà de la qual formo part.

P: Canviant de tema, Benet XVI parla de la bellesa, de la vida espiritual. Bellesa amb b alta. L'atracció d'una vida plena. Vostè parla al llibre que la vida d'un capellà és compatible amb la solitud. O sigui, són compatibles, aquesta solitud i la vida plena de la que parla el papa Benet XVI?

R: A mi el tema, que em commou i em sembla que és un descobriment important, no meu, però de l'Obra de Déu és com tothom té vocació a la

santedat i a través de la materialitat del món. Tothom ha de ser sant. Per a mi és el pensament més important que m'ha revolucionat la pastoral. Trobar una persona i pensar què li pots dir perquè sigui sant. I, pel que fa a la solitud. La solitud en realitat no és una solitud, és com una potència interior és, diguem-ne un enamorament del Senyor. És una mica el que sortia a l'Evangeli del diumenge passat de la samaritana. Jesús es para amb una dona que era una dona de mala vida i el que vol és que aquella dona funcioni i el que vol és que la gent d'allà funcioni. S'hi queda tres dies. No és cap solitud la de Jesús. al contrari és una potència d'amor. Sí, la solitud és el temps necessari per festejar, diguem-ne, amb Déu. Com tot amor humà, que va precedit d'una certa solitud.

P: Després, vostè va ser columnista al Diari de Girona, on feia una columna setmanal. Li sembla bé que un capellà escrigui?, perquè de vegades si un escriu pot ser criticat. No sé si és millor no fer res.

R: Jo, diguem-ne el contingut dels articles, era un comentari religiós, un comentari eclesial sobre un fet que solia ser molt breu, no passava de vint, vint i poques ratlles. I aleshores sempre hi ha un missatge per donar a la gent. Sempre hi ha un missatge. Cada fet porta cua. I jo feia el que podia. I vaig estar-hi vint i tants d'anys. Vint-i-tres, em penso. Però hi vaig fallar un parell o tres de vegades i prou. Ara bé, recordo que un amic meu, mossèn Norbert, em deia: no has de parar fins que tinguis una columna en nom teu. Vaig seguir el seu consell.

P: Mossèn Àngel, vostè té un gran amor, una gran estima a la diòcesi de Girona.

R: Efectivament jo ho manifesto. Per què? Perquè diguem-ho, és un amor sobrenatural i humà. També, per què? Perquè són els meus, la meva gent. Perquè m'acusaven de no ser-ho.

P: Però diu també que a Girona hi ha hagut 195 capellans diocesans màrtirs a la diòcesi i a vostè li sembla que això marca una diòcesi. O sigui: tants màrtirs és una herència que s'ha de tenir en compte sempre? Què li sembla?

R: Jo tinc una impressió. A mi m'ha fet postulant de les causes dels màrtirs el bisbe que ha mort ara, Mons. Pardo, i jo no hi entenia gens. El que vaig fer va ser consultar amb el doctor Gutiérrez de Roma, que ell era un especialista indiscutible. Jo li deia al Senyor bisbe: Senyor bisbe, si vol capellans, parli de màrtirs. Els màrtirs no és un fet polític. Jo no faig cap comentari polític dels màrtirs. No m'interessa gens. M'interessa si el màrtir, doncs, és una persona que ha estimat Déu com a màrtir. És clar que és evident. És evident que l'Església de Girona ha de retornar a retrobar-los. Però hi ha hagut campanya en contra.



P: Volia afegir sobre el llibre que jo recomano molt llegir-lo perquè està molt ben escrit. I a més surten molts noms, de molta gent, dels seus amics. Té un la impressió que tots són amics i apreciats. És possible fer-se amic de tothom com vostè?

R: Sí, és possible.

P: Fer-se amic de tothom?

R: No, no es tracta només de fer-se amic de tothom. Es tracta de valorar tothom, per exemple les dones que m'han vingut a fregar l'església durant trenta anys. Home, si no soc agraït, seria un mal educat. Perquè el capellà ha d'estimar la gent. I aquesta és la seva primera missió: estimar la gent. Per què? Perquè és el Jesús de la samaritana. Jesús estimava aquella dona i la va refer. Doncs vull dir, estimar la gent. Tot això que dic en teoria no ho faig perquè a la pràctica no ho faig o ho faig menys del que hauria de fer-ho. Però jo sé que el que tinc de fer és precisament això: estimar la gent.

P: Al llibre explica una anècdota del dia de la seva ordenació. A la cinta que s'utilitzava a la cerimònia d'ordenació va triar una frase de l'Evangeli que deia: "cal que Ell creixi i jo minvi". Podria explicar-ho una mica?

R: Ho vaig posar, ho suposo, perquè l'àngel de la guarda m'ho devia inspirar, perquè jo estava molt lluny de viure-ho. Però, em va semblar que era important. I vaig apuntar-m'ho. I recordo que un capellà francès, que havia sigut el rector del seminari, em va enviar una nota dient que era un dels textos més bonics del Nou Testament.

P: El llibre diu també que fa seixanta-vuit anys que es va fer de la Societat Sacerdotal de la Santa Creu i que aquesta no té dues obediències. Deixa molt clar que no són dues obediències, només una, que és al bisbe; i a més a més diu que és molt bo i convenient, com diu el Concili, que els sacerdots busquin agrupar-se per ajudar-se en la seva vida espiritual.

R: Sí. Ho diu això.

P: Ho diu el Concili. Vostè no voldria afegir-hi alguna cosa?, perquè a vegades aquestes acusacions de dues obediències es tornen a dir.

R: Sí, aquest aspecte de l'ajuda mútua, jo potser no l'he treballat gaire en el sentit teòric. Me l'he trobat com un fet del qual jo soc un fruit. Humanament parlant i sobretot, parlant de l'ajuda que m'han donat. He estat acompanyat sempre, sempre, sempre, des que soc de l'Obra. Abans no estava acompanyat mai o molt poc. Però jo, per exemple, agraeixo moltíssim tota la gasolina que han gastat els sacerdots numeraris de la Prelatura per venir a veure'm i per parlar amb mi. I cada setmana m'han arreglat com una flor. Vull dir que sense això no me'n sortiria. I ara soc vell i com més vell, més ho necessito.

P: Bé, jo no tinc més preguntes, però segurament vostè té alguna pregunta que volgués que jo li fes i no li he fet. Alguna pregunta, o alguna qüestió que pensa que es podria afegir al llibre?

R: Home, hi ha una cosa que tinc l'obligació de fer que és parlar de Sant Josep. Vaig començar a llegir un text sobre Sant Josep de don Álvaro. Sempre és l'home que parteix del contacte amb Déu i que el realitza a través d'una vida normal. I en aquesta afirmació hi entra l'amor a la Mare de Déu, un amor matrimonial sense relació conjugal, perquè ell estima la persona. El sexe està al servei de la persona. I com que Sant Josep és l'home que ha estimat més la Mare de Déu amb tota castedat perquè estimava la persona, és la seva missió. I això m'agrada dir-ho.

P: Molt bé, mossèn Àngel, moltes gràcies per la seva atenció.

R: No ho diguis que em mates.

¹ Subdirector de Temes d'avui.